

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство просвещения Республики Татарстан

Исполнительный комитет по Тетюшскому району Республики Татарстан

МБОУ "Большетурминская НОШ"

РАССМОТРЕНО

Педагогическим советом

Протокол №1 от «26» 08 2024 г.

УТВЕРЖДЕНО

Заведующий

Сафьянова К.Х.
Приказ №10 о/д от «26» 08 2024 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного курса «Читательская грамотность»

для обучающихся 2 класса

на 2024- 2025 учебный год

2024

Аңлатма язуы.

Укучының мөстәкыйльлеген, инициативасын, ижади сәләтен үстерү - мәктәпнең төп бурычларыннан берсе. Укучының сәләтен үстерү өчен тиешле шартлар булдыру әһәмиятле, чөнки сәләт бары тик дәрәҗәсә оештырылган эшчәнлектә генә үсә.

Күренекле мәгърифәтче Каюм Насыри: **"Табигый сәләтлелек ул очкын гына, ул сүнәргә дә, кабынып китәргә дә мөмкин, аның кабынып китеп, зур ялкынга әверелүендә төп мәжбүри көч булып хезмәт һәм үз-үзенә таләпчән булу тора,"** – дигән. Билгеле бер эш белән житди һәм эзлекле шөгыйльләнгән баланың сәләте тиз ачыла, кызыксынучанлыгы арта.

Туган телдә сөйләшүч эш программасы укучыларда белем алуға һәм фәнгә карата кызыксыну уяту, белемнәренә тирәнәйтү максатын күздә тотып төзелде. Программа сәләтле баланың мөмкинлекләрен тагын да үстерергә, һәр укучының тел белеме буенча сәләтен ачарга ярдәм итәчәк.

Максат:

1. Сәләтле укучыларны ачыклау, аларның ижади эшчәнлегенә кирәкле шартлар тудырып, талантын үстерү

Бурыч:

1. Шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алып, һәр укучыны актив акыл эшчәнлегенә тарту, ижади сәләтен үстерү.
2. Укучыларда фәнгә карата кызыксыну, белемгә омтылыш тәрбияләү;
3. Фән буенча алган белемнәренә тирәнәйтү һәм дөньяга уңай караш формалаштыру;
4. Фәннәренә кешелек практикасындагы әһәмияте турындагы күзаллауны үстереп, укучыларның алган белемнәренә тормышта куллана белергә өйрәтү.

Предмет буенча олимпиада укучыларның сәләтләрен ачу һәм үстерүдә эффектив чара булып тора. Укучыларның беренче мөстәкыйль ачышлары нәкъ менә башлангыч сыйныфта укыганда күзәтелә.

Хәзерге вакытта башлангыч сыйныф укучылары татар теле буенча мәктәп һәм район буенча бәйгеләрендә дә катнашалар. Гадәттә, олимпиада биремнәре мәктәп программасы дәрәҗәсеннән катлаулырак була. Шуңа күрә балаларны стандарт булмаган биремнәренә үтәүгә хәзерләү, шулай ук чит тирәлектә үзгәч иркен тотарга өйрәтү - төп бурычларыннан берсе. Эшләренә мөстәкыйль башкару, фәнни – эзләнү эшчәнлегенә оештыру ижади эшчәнлекне башлау өчен мөмкинлек ача.

Эшнә оештыруда түбәндәге юнәлешләр күз алдында тотыла:

- сүзгә сак караш тәрбияләү, дәрәҗә сөйләшүгә өйрәтү, тел буенча белемнәренә тирәнәйтү, татар халкының мәдәнияте, сәнгать белән тирәнрәк таныштыру, стандарт булмаган биремнәренә үтәү. Максатка ирешү өчен балада ихтыяр көчә тәрбияләргә, бөтен көчен, сәләтен, игътибарын тупларга өйрәтергә кирәк. Шушы сәләтләргә ия булган укучы гына, эти-әни һәм укытучы белән берлектә, зур уңышларга ирешә ала. Укыту эшчәнлегенә башлаганда шушы вакытка укучыларның белем дәрәҗәләренә белү мөһим, бу алга таба эшнә ни рәвешле оештыру мөмкинлегенә ача. Кайсы эшкә күбрәк вакыт бирүне дәрәҗә планлаштыру, алга таба эшнә нәтижәсен арттырырга ярдәм итә.

Программада республика, әдәбият, сәнгать әһәлләренә бәйле даталар исәпкә алынды. Материал яшь үзенчәлекләренә туры китереп планлаштырылды. Программада, теоретик материал белән беррәттән, практик эшләр үткөрү дә каралган.

Программаның максаты һәм бурычлары

Укучыларның белем дәрәжәләрен үстерү. Татар телен практик яктан куллануга ирешү.

Бурычлар:

- тел белеме буенча белемнәрне арттыруга ярдәм итү;
- фикерләү сәләтен үстерүгә мөмкинлекләр булдыру;
- үзара зәвыклы итеп аралашуга теләк тудыру һәм Татарстан Республикасы тарихына һәм мәдәниятенә хөрмәт хисе тәбияләү;

Көтелгән нәтижә

Бу программаны өйрәнгәннән соң укучылар түбәндәгеләрне белергә тиеш:

Татарстан, татар халкы, аның тормыш-көнкүреше, традицияләре, әдәбияты, сәнгате турында әдәби телдә сөйли һәм яза белергә;

Татар балалар язучыларыннан өйрәнелгәннәренә эсәрләрен белергә һәм анализларга;

Текстны камилләштерергә, кабатлауларны булдырмыйча сүзләрен синонимнары белән алмаштырырга;

Сөйләм культурасы таләпләрен үтәргә;

Сөйләмдә антонимнарны кулланырга;

Еш кулланыла торган кушымчалар белән эшләргә, аларның ни өчен кулланылуын аңлата, куллана белергә;

Жөмләнең баш кисәкләрен таба; ияне хәбәр белән затта һәм санда яраштыра белергә.

Өйрәнелгән темалар буенча стандарт булмаган биремнәрне үтәргә;

Чит тирәлектә үзене иркен тотарга.

2класс . Календарь-тематик план.

№	Тема	Сэг. саны	Үткөрү вакыты
1.	Дәрес планы белән таныштыру, оештыру эшләрe.	1	
2.	Хәрефләрсез язып буламы?	1	
3.	Рим цифрлары кулланып укырга, язарга өйрәнү.	1	
4.	Бу сүзләрне дәрес яз һәм куллан.	1	
5.	Югалган, сирәк сүзләр белән танышу.	1	
6.	Кем килешләрне яхшы белә?	1	
7.	Әкият иленә сәяхәт.	1	
8.	Әкият сәхнәләштерү	1	
9.	Яңа сүзләр белән танышу	1	
10.	Яңа сүзләрнең язылышы.	1	
11.	Сүзлекләр белән танышу..	1	
12.	Көтмөгәндә килеп туган юллар.	1	
13.	“Өйдөгез, уйныйбыз!” лингвистик уен	1	
14.	Бер үк төрле әйтелешле сүзләр.	1	
15.	Капма-каршы сүзләр.	1	
16.	Берү мәгънәле сүзләр.	1	
17.	Сүзнең туры һәм күчерелмә мәгънәсе	1	
18.	Рәсем буенча хикәя төзү	1	
19.	Фразеология.	1	
20.	Фразеологик кроссворд	1	
21.	Фразеологик кроссворд	1	
22.	Күңелле лексика.	1	
23.	Борынгы һәм хәзерге исемнәр	1	
24.	Синең исемен нәрсәне аңлата?	1	
25.	Проект эше. “Гаиләмнең тарихын өйрәнү”	1	

26.	Проект эшен яклау.	1	
27.	“Уенлы сүзлек” (“Мөгариф”)	1	
28.	Фонетика фәне. Сузык һәм тартык авазлар.	1	
29.	Фонетик уеннар.	1	
30.	Төрле сүзләрдә басымны билгеләргә өйрәнү.	1	
31.	Сузык һәм тартык авазлар.	1	
32.	Сузык һәм тартык авазлар. Уен.	1	
33.	Крассвордлар төзү.	1	
34.	Фонетика бүлеге буенча тестлар төзү.	1	

№	Тема	Сәгатъ саны	Үткәрү вакыты
1	Татар телем- туган телем	1	
2	Авазлар һәм хәрәфләр.Сузык,тартык авазлар.	1	
3	Сүзләрне ижеккә бүлү,юлдан-юлга күчерү. Татар телендә сүз басымы.	1	
4	Татар теленең үзенчәлекле авазлары.	1	
5	Сүзләрнең мәгънәләре. Синоним сүзләр.	1	
6	Кызыклы грамматика. Омоним сүзләр	1	
7	Антоним сүзләр	1	
8	Ребус, кроссворд, башваткычлар.	1	
9	Ребуслар төзү.	1	
10	Сүз төзелеше.Тамыр, кушымча төрләре	1	
11	Кушма,парлы сүзләр.	1	
12	“Тапкырлар һәм зирәкләр “ клубы утырышы	1	
13	Сүз төркемнәре.Исем. Биремнәр үтәү.	1	
14	Сыйфат. Биремнәр үтәү.	1	
15	Фигыль. Биремнәр үтәү.	1	
16	Алмашлыклар. Биремнәр үтәү.	1	
17	Сан. Биремнәр үтәү.	1	
18	Синтаксис.Биремнәр үтәү.	1	
19	Хикәяләр язү.	1	
20	Татар халык авыз ижаты	1	
21	Мәкальләр	1	
22	Табышмаклар	1	
23	Жырлар	1	
24	Әкиятләр “Бала” сайтындагы әкиятләр.	1	
25	Без әкиятләр язабыз	1	
26	Татар балалар язучылары	1	
27	Габдулла Тукай	1	
28	Муса Жәлил	1	
29	Абдулла Алиш	1	
30	Шәүкәт Галиев. Р.Миңнуллин. Бари Рәхмәт. Әминә Бикчәнтәева.	1	
31	Минем яраткан язучым	1	
32	Без шигырь язабыз.	1	
33	Туган ягым- Татарстаным	1	
34	Казан- Татарстанның башкаласы	1	

Укытучы өчен әдәбият исемлеге

Төп әдәбият

- С.Г.Вагыйзов, Р.Г.Вәлитова. «Кызыклы грамматика».Казан «Мәгариф» 2009
- Хатипов Ф.М. Әдәбият теориясе. – Казан: Мәгариф.
- Хәсни Ф. Ни әйтергә? Ничек әйтергә? – Казан: Таткитнәшр.
- Абдуллина Р.С. Стилистика һәм сөйләм культурасы мәсьәләләре. Яр Чаллы.
- Йосыпов Р. Сөйләшү әдәбе. Казан утлары журналлары..
- Саттаров Г.Ф. Татар телендә шәхескә олылап эндәшү. Казан. Татарстан китап нәшрияты.
- Сафиуллина Ф.С., Зәкиев М.З. Хәзерге татар әдәби теле. Казан. "Мәгариф" нәшрияты, 2005.
- Сәлимов Х.Х. Татар теленең орфоэпик сүзлеге. Чаллы, "Камаз" нәшрияте, 2005.
- Хангилдин В.Н. Татар теле культурасының кайбер мәсьәләләре. Казан. "Мәгариф" нәшрияты.
-

Өстәмә әдәбият

- Н.С. Гыймадиева «Дәрестә һәм дәрестән соң» Казан, 2004.
- С.М. Трофимова «Татар теле һәм әдәбияты укытучысына» Казан, 2005.
- Ф.С. Сафиуллина «Учат таблицы и схемы» Казан.
- Л.К. Хәснетдинова «Әдәбият укыту мәсьәләләре» Яр Чаллы, 2009.
- Хангилдин В.Н. Татар теле культурасының кайбер мәсьәләләре. – Казан: Тат.кит.нәшр.
- Юсупов Р.А. Укучыларда сөйләм культурасы тәрбияләү. – Казан: Тат.кит.нәшр.
- С.Г.Вагыйзов “Кызыклы грамматика” “Мәгариф” нәшрияты

Укучылар өчен әдәбият.

1. Вәлиуллина Р.Г., Нигмәтжанова Ф.М. Эшлекле татар теле.- Казан. 2004.
2. Татар теленең орфографик сүзлеге. Казан. Татарстан китап нәшрияте.
3. Татар теленең аңлатмалы сүзлеге. 3 том. Татарстан китап нәшрияте, Казан.
4. Русча-татарча, татарча-русча сүзлекләр.
5. “Салават күпере”, “Ялкын”, “Мәгариф” журналлары, “Көмеш кыңгырау”, “Сабантуй” газеталары.